

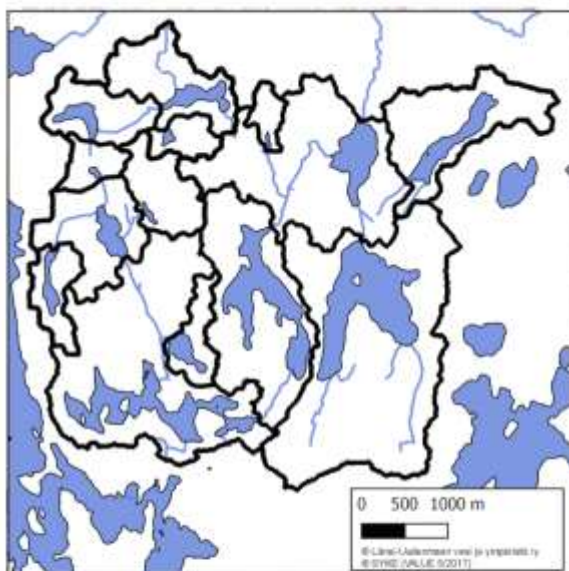
Lisäpotkua Sammatin järvien suojeluun – Hämjoen latvan järviketjun pilotti

Karttakuva. Hämjoen latvan valuma-alueen pienistä järvistä ja lammista muodostuva järviketju: Kivimäen Kaita, Kako, Ruona, Tytylampi, Kaituri, Kakolampi, Lihava, Laiha, Vähä Ruokjärvi, Iso Ruokjärvi, Valkjärvi, Kaitajärvi, Märrä ja Haarjärvi.

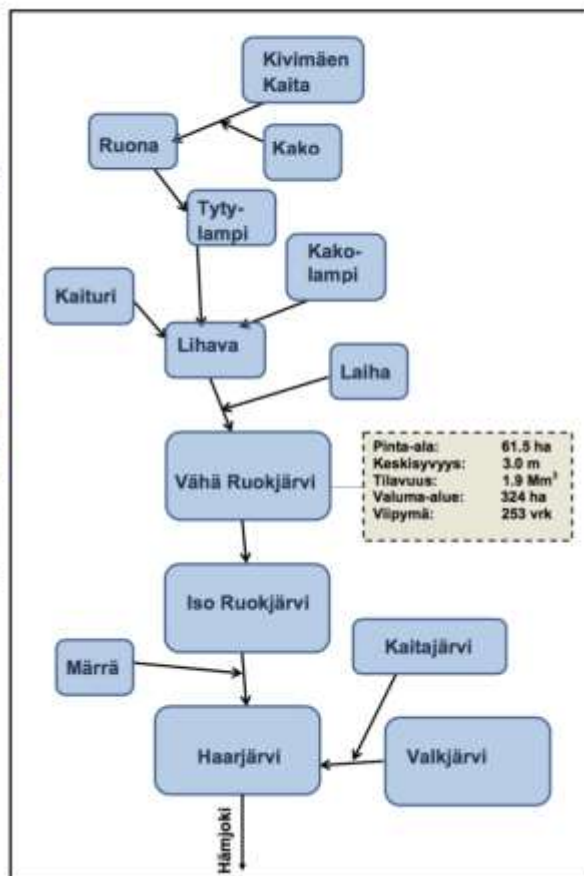
Hämjoen pilotissa tarkastellaan koko järviketjua kokonaisuutena ja luodaan yhteisiä toimintatapoja. Pilotissa tarkennetaan järvien ja niiden vesien tilatietoja ja laaditaan yhteinen tavoitetila ja kunnostussuunnitelma. Asiantuntijoiden ja kaikkien järvistä kiinnostuneiden yhteistyöllä luotava toimintamalli soveltuu myös muiden vastaavien järviketjujen mallintamiseen ja suojeluun.

Hämjoen järviketju on mallinnettu

Pilotin alueen järvien ja lampien lähivaluma-alueet.

Pilotin alueen järvistä ja lammista muodostetun järviketjumallin kaavio, johon merkitty yhden järven perustiedot.

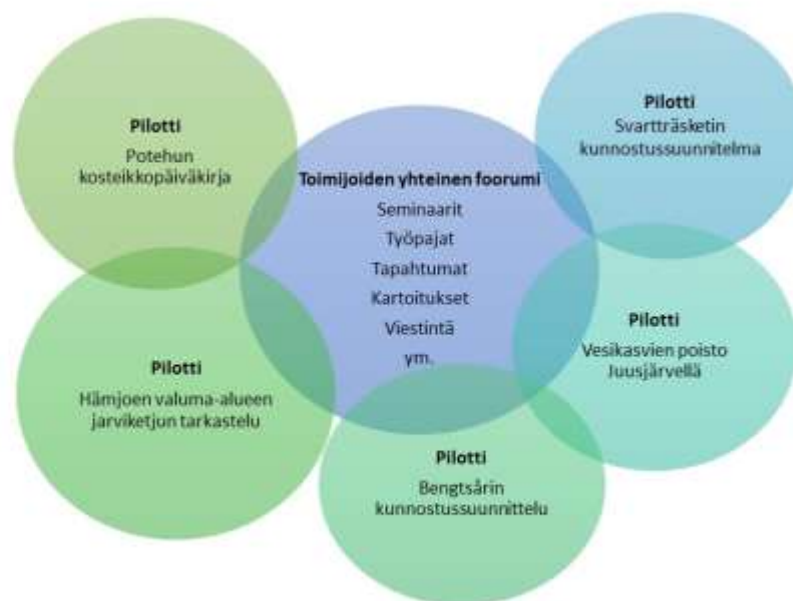
Hämjoen pilotissa järviä tarkastellaan sekä erillisinä että koko järviketjun kokonaisuutena. Järvien kuormitus (mm. fosfori, typpi, kiintoaines) koostuu kuhunkin järveen virtaavien järvien ja lähivaluma-alueen kuormituksesta. Tätä havainnollistavat yllä olevat kuvat järviketjusta ja lähivaluma-alueista.

VEMALA-mallinnus

Suomen ympäristökeskuksessa (SYKE) kehitetty vedenlaadun ja ravinnekuormituksen mallinnusjärjestelmä VEMALA simuloi hydrologiaa ja vedenlaatua kaikille Suomen vesistöille. Malli laskee ravinteiden huuhtoutumista maa-alueilta, järviin tulevaa kuormitusta, ravinteiden pidättymistä järvissä, kuormituksen kulkeutumista joissa ja lopulta mereen päätyvää kuormitusta. Pilotissa viedään Hämjoen alueen tarkennettuja vedenlaadun, järvien ja valuma-alueiden tietoja mallin käyttöön ja näin pyritään parantamaan mallin laskentaa. Mallinnuksen lopputuotteena saadaan kuormituksen jakautuminen lähteittäin jokaiselle Hämjoen valuma-alueen järvelle. Lisäksi mallilla voidaan arvioida ilmastonmuutoksen ja maatalouden toimenpiteiden vaikutusta kuormitukseen.

Länsi-Uudenmaan vesistökuunnostusverkosto

Länsi-Uudenmaan vesistökuunnostusverkosto -hankkeen tavoitteena on koota alueelliset vesistötoimijat yhteen ja ylläpitää tehokasta tiedon ja osaamisen vaihtoa tahojen välillä vesistökuunnostustoimenpiteiden toteuttamiseksi. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry koordinoi hanketta ja sille on nimetty ohjausryhmä, jossa ovat mukana edustajat hankkeen keskeisistä toimijoista. Hankkeen toimenpiteitä ovat mm. seminaarit, koulutustilaisuudet ja järvipäivät, tapahtumista tiedottaminen sekä muu aktiivinen viestintäalueella toteutettavasta vesiensuojelutoiminnasta. Lisäksi hankkeeseen kuuluu viisi pilottikohdetta, joissa suunnitellaan ja toteutetaan erityyppisiä vesistökuunnostustoimenpiteitä. Näistä Hämjoen pilotti on suurin.

Liity Länsi-Uudenmaan vesistökuunnostusverkosto -ryhmään Facebookissa! Löydät sen hakusanalla VesistökuunnostusverkstoLU.

Länsi-Uudenmaan vesistökuunnostusverkosto -hanke saa osarahoituksen Maaseudun kehittämisrahastosta Ykkösakseli ja Pomoväst Leader-toimintaryhmiltä.

Monipuolisia mahdollisuuksia

Pilotin yhteydessä on hahmoteltu ja suunniteltu seuraavia järvien tilan selvittelyn kunnostusten toimenpiteitä:

- Suomen Ympäristökeskuksen (SYKE) vesistömallin kehittäminen ja sen lähtötietojen tarkentamien pienten järvien osalta
- Vedenlaadun mittaukset kaksi kertaa kaikista järvistä ja lammista (maalis- ja elokuu 2017)
- Syvyysmittaukset niille järville ja lammille, joista ei ole kunnollisia syvyystietoja
- Vesikasvien poiston ohjeistaminen suojeluyhdistyksille ja ranta-asukkaille
- Vieraslajien havainnointi ja torjunta
- Sinilevän havainnointi
- Rantatonttien hoito-ohjeistus
- Linkki -hankkeen hajajätevesineuvonta alueella
- Paikallishistoria- ja perinnetiedon keruu
- Ruoppausten vaikutusten selvittäminen ja niiden ohjeistaminen
- Kosteikkojen tarveselvitys ja mahdolliset perustamissuunnitelmat
- Sedimenttien tutkimisen mahdollisuuksien selvittäminen
- Kala- ja raputilanteen selvittäminen ja tarvittavien hoitotoimenpiteiden suunnittelu

Kaikki mukaan – Yhdessä onnistumme!

Ranta-asukkaat ovat järvensä ja ympäristönsä asiantuntijoita ja vaikuttajia. Kukin voi osallistua osaamisensa mukaan. Jos olet kiinnostunut järvestäsi, olet tervetullut mukaan tuomaan oman panoksesi!

Pilotin työryhmään kuuluvat hankepääällikkö Maija Venäläinen (LUVY) sekä koordinaattoreina Riitta ja Juha Korhonen. Työryhmään pyritään saamaan alueen kaikkien järvien ja lampien yhteyshenkilöt: Kivimäen kaita, Kako, Ruona, Tytylampi, Kakolampi, Kaituri, Lihavajärven virkistys- ja suojeluyhdistys, Laiha, Vähä Ruokjärven suojeluyhdistys, Iso Ruokjärven suojeluyhdistys, Märrä, Kaitajärvi, Valkjärven suojeluyhdistys, Haarjärven suojeluyhdistys. Lisäksi työryhmän työskentelyyn osallistuu kalastusalueen edustaja ja LUVYn asiantuntijoita.

Länsi-Uudenmaan vesistökuunnostusverkosto-hankkeen ohjausryhmässä ovat edustettuina seuraavat tahot: Ykkösakseli, Pomoväst, Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry, Uudenmaan Ely-keskus, sekä hankkeen pilottikohteet.

Ota yhteyttä!

Jos kiinnostuit ota yhteyttä:

Pilotin koordinoijat: Riitta ja Juha Korhonen
(riitta.korhonen(at)outlook.com, korhonen.juhaa(at)gmail.com)

Hankepääällikkö: Maija Venäläinen (maija.venalainen(at)vesiensuojelu.fi, 019 568 2966

Lisätietoja: www.vesientila.fi

Muista myös Länsi-Uudenmaan vesistökuunnostusverkoston kaikille avoin Facebook-ryhmä: VesistökuunnostusverkostoLU